

VARHAISKASVATUKSEN ASIAKSMAKSUJEN MÄÄRITTÄMISEN PERUSTEET 1.1.2018

1. Yleistä

Lasten varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja koskevat säännökset on koottu varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakiin 1503/2016.

Korkolaissa (633/1982) 4§:ssä säädetään varhaiskasvatuksen asiakasmaksun viivästymisen johdosta perittävästä viivästyskorosta.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 16 §:n perusteella varhaiskasvatuksen asiakasmaksut on sidottu indeksiin. Indeksitarkistus tehdään kahden vuoden välein. Varhaiskasvatuksesta perittävät asiakasmaksut tarkistetaan julkisten menojen hintaindeksin osana olevan kuntataloutta koskevan opetustoimen hintaindeksin muutoksen mukaisesti.

2. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksun määrittäminen ja asiakasmaksut 1.1.2018 alkaen

Varhaiskasvatuksesta peritään kuukausimaksu, joka määräytyy perheen koon, perheen tulojen sekä palvelun tarpeen mukaan.

Perheen koko

Perheen kokona otetaan huomioon yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt sekä heidän kanssaan samassa taloudessa asuvat molempien alaikäiset lapset. Perheeseen muuttuessa asiakasmaksu tarkistetaan seuraavan kuukauden alusta. Vanhempi/hoitaja on velvollinen ilmoittamaan varhaiskasvatuspalveluihin perheeseen muutoksen.

Perheen tulot

Perheen tuloina otetaan huomioon palvelun käyttäjän (lapsen vanhemman) sekä hänen kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön veronalaisten (brutto) ansio- ja pääomatulojen ja verosta vapaiden tulojen perusteella.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu määrätään pääsääntöisesti vuoden tulokertymästä todettavissa olevien tai arvioitujen tulojen perusteella ja se on voimassa toistaiseksi. Poikkeuksena ovat sosiaali- ja terveystalouden sijoittamien lasten sijaisvanhemmat, joilta ei peritä päivähoitomaksua lainkaan.

Kuukausimaksu

Kokoaikaisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksu on perheen koon mukaan määräytyvän maksuprosentin osoittama euromäärä vähimmäistulorajan ylittävästä kuukausitulosta, korkeintaan 290 euroa kuukaudessa.

Osa-aikaisen varhaiskasvatuksen (4 tuntia päivässä) kuukausimaksu on 50 % kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta.

Esiopetuksen (4 tuntia päivässä, 186 työpäivää) lisäksi tarvittavasta varhaiskasvatuksesta peruskoulujen lukuvuoden ajalla peritään 60 % kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta. Peruskoulujen kesäloman ajalla peritään normaali varhaiskasvatuksen asiakasmaksu.

Alin perittävä kuukausimaksu on 27 euroa. Alle 27 euroa /kk asiakasmaksu voidaan periä epäsäännöllisistä hoitojärjestelyistä johtuen.

Asiakasmaksu on lapsikohtainen

Jos samasta perheestä on useampi kuin yksi lapsi kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa, määrätään ikäjärjestyksessä seuraavasta kokoaikaisesta varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta maksu, joka on enintään 50 % nuorimman lapsen maksusta. Kustakin seuraavasta lapsesta peritään 20 % nuorimman lapsen maksusta.

Jos lapsen huoltajat asuvat eri osoitteissa, mutta lapselle järjestetään varhaiskasvatusta vain yhdessä kunnassa, määrätään maksu sen perheen tulojen perusteella, jonka luona lapsella on väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) mukainen asuinpaikka. Jos lapselle järjestetään varhaiskasvatusta kahden kunnan alueella, on maksu määrättävä erikseen molemmissa kunnissa.

Varhaiskasvatuksen kuukausimaksujen maksuprosentit ja tulorajat

perheen koko, henkilöä	Tuloraja, euroa/kuukausi	Korkein maksuprosentti
2	2050	10,7 %
3	2646	10,7 %
4	3003	10,7 %
5	3361	10,7 %
6	3718	10,7 %

Jos perheen koko on suurempi kuin kuusi, korotetaan maksun määräämisen perusteena olevaa tulorajaa 138 eurolla kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta.

Suostumuksen korkeimpaan maksuluokkaan voi ilmoittaa sähköisesti kotisivuilla varhaiskasvatuksen asiakkaana tunnistautumisen kautta.

2.1. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksun määräämisen perusteena olevat tulot

- palkkatulo, myös ulkomailla ansaittu
- lomarahaa, lomakorvaus
- ammatin- tai liikkeenharjoittamisesta saatu henkilökohtainen tulo
- metsätulo
- huoltajien ja hoidossa olevan lapsen eläkkeet, elinkorot
- elatusavut, elatusuet (päivähoidossa olevan lapsen osalta)
- jos elatusvelvollinen maksaa elatusavun suoraan, on toimitettava kopio oikeuden päätöksestä ja/tai kuitti maksetusta elatusavusta.
- päivä-, äitiys- ja vanhempainraha, isyysraha, joustava hoitoraha, osittainen hoitoraha, yksityisen hoidon tuki
- työttömyyskorvaukset, lapsikorotukset
- muut jatkuvat henkilökohtaiset tulot sekä pääomasta että muusta omaisuudesta saatavat bruttotulot esim. vuokratulot (- maksettu yhtiövastike), henkilökohtaiset palkkiot yms.
- vakuutusyhtiöiden maksamat muut kuin sairaus- ja tutkimuskorvaukset

- ylityöt, vuorolisät
- omaishoidontuki
- ansiotuloa korvaavat päivärahat ja muut tulot, ammattikoulutusraha ja
- monimuoto-opiskelijan ansiot
- luontaisetu (palkka + luontaisetu lasketaan yhteen)
- yrittäjäraha

2.2. Tuloina ei oteta huomioon

- lapsilisää
- opintorahaa, koulutusrahaston aikuiskoulutustukea, opintotuen asumislisää
- ansiotuloa korvaavia kohtuullisia päivärahoja, matka-, ruoka- tai majoituskorvauksia
- vammaisetuksista annetun lain ([570/2007](#)) mukaista etuutta
- kansaneläkelain ([568/2007](#)) mukaista lapsikorotusta
- asumistukea
- tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja
- sotilasavustusta, rintamalisää
- äitiysavustusta
- toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta
- kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain ([566/2005](#)) mukaista ylläpitokorvausta
- julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain ([1295/2002](#)) mukaista kulukorvausta
- opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia
- perhehoidon kustannusten korvauksia
- lasten kotihoidon tukea

2.3. Tuloista vähennetään

Suoritetut elatusavut perheen ulkopuolisille lapsille, joista on toimitettava selvitys viimeisen kuuden kuukauden ajalta. Tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset. Rahana suoritettava syytinki.

2.4. Tulojen selvittäminen

Kaikista ilmoitetuista tuloista täytyy olla tosite.

Jos perhe ei toimita tulotositteita asiakasmaksun määrittämiseksi varhaiskasvatuksen aloittamiskuukauden loppuun mennessä, kunta voi määrätä varhaiskasvatuksesta enimmäismaksun. Tulojen ilmoittamatta jättämisen vuoksi perittyjä maksuja ei tarkisteta alhaisemmaksi. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu määräytyy perheen ajantasaisten tulojen perusteella.

Ansiotulojen selvittämiseen käytetään

- ansiolaskelmaa tai palkkatodistusta
- viimeisessä verotuksessa vahvistettua ansiotuloa
- viimeksi kuluneen vuoden keskimääräistä kuukausituloa mikäli ansiotulot vaihtelevat kuukausittain

Yrittäjien tulojen selvittämiseen käytetään

- selvitystä ennakonpidätyksen ja ennakkokannon perusteista (ent. ennakko-verolippu)

- kirjanpitäjältä tai tilitoimistosta saatua todistusta palkasta
- tuloslaskelma, tase

Opiskelijan tulee toimittaa oppilaitoksen todistus läsnäolosta kuluvana lukuvuonna sekä opintojen kestosta.

Voimassaolevat tiedot tulee toimittaa varhaiskasvatuspalveluihin Virastokatu 2.

3. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut

Asiakasmaksu on kiinteä kuukausimaksu ja se peritään enintään yhdeltätoista kalenterikuukaudelta toimintavuoden aikana (1.8. – 31.7.). Maksuton kuukausi on heinäkuu edellytyksellä, että lapsi on aloittanut varhaiskasvatuksessa edellisen vuoden elokuussa ja varhaiskasvatus on jatkunut keskeytymättömänä.

Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa kaikkina kuukausina, voidaan maksu periä myös heinäkuulta, mikäli poissaoloja muun kuin sairauden vuoksi on enintään $\frac{3}{4}$ lapsen kuukausittaisen hoitopäivien määrästä. Maksimipäiviä käytävällä lapsella tulee olla poissaoloja vähintään 16 päivää vuodessa. Poissaolopäiviä laskettaessa otetaan huomioon etukäteen ilmoitetut poissaolot.

Kun varhaiskasvatus alkaa tai päättyy kesken kalenterikuukauden, peritään maksu käytettävissä olevien hoitopäivien lukumäärän mukaan.

3.1. Asiakasmaksun tarkistaminen

- Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu tarkistetaan toimintavuosittain
- perheellä on velvollisuus ilmoittaa, jos perheen tulot muuttuvat olennaisesti (10%) tai mikäli perheen koko muuttuu
- maksu tarkistetaan seuraavan kuukauden alusta, kun tietojen muutos on toimitettu varhaiskasvatuspalveluihin (Virastokatu 2)
- määräaikainen maksumuutos voidaan tehdä, kun perheen taloudellinen tilanne muuttuu väliaikaisesti, vähintään yhden kuukauden ajaksi (esim. työttömäksi jääminen, lomautukset, vankilatuomio)
- jos maksun määrittämisestä koskeva päätös on perustunut asiakkaan antamiin virheellisiin tietoihin, voidaan maksu oikaista takautuvasti yhden vuoden ajalta
- tai mikäli voimassaolevat säädökset ja päätökset muuttuvat.

3.2. Palvelusopimus

Palvelusopimus tehdään kaikissa varhaiskasvatuspalveluissa varhaiskasvatuksen alkaessa päiväkodinjohtajan tai perhepäivähoidonohjaajan kanssa.

Palvelusopimuksessa määritellään läsnäolopäivät. Vuorohoidossa lapselle määritetään sovitut läsnäolotunnit kuukaudessa. Asiakasmaksu on kiinteä kuukausimaksu suhteutettuna valitun läsnäolopäivien tai vuorohoidossa valittujen läsnäolotuntien mukaisesti.

- Osa-aikaisessa varhaiskasvatuksessa läsnäolopäiviä voi tasoittaa kahden kuukauden aikana. Hoitopäivien lukumäärästä sovitaan päiväkodinjohtajan /perhepäivähoidonohjaajan kanssa. Mikäli läsnäolopäivien lukumäärä ylittyy kahden kuukauden aikana, kolmannen kuukauden alusta läsnäolopäivien lukumäärä korottuu seuraavaan valikkoon ja on voimassa vähintään seuraavat 2 kk.
- Mikäli vuorohoidossa läsnäolotuntien määrää on vaikea arvioida, voidaan esim. kolmen kuukauden seurannan jälkeen ottaa käyttöön näiden kuukausien keskiarvo. Maksun määräytymisen perusteena ovat läsnäolotunnit

ja maksun porrastaminen kokoaikaisen asiakasmaksun mukaan.

Varhaiskasvatuksen palveluntarpeen muuttuessa palvelusopimus päivitetään päiväkodinjohtajan tai perhepäivähoidonohjaajan kanssa. Mikäli osa-aikaisessa hoidossa olevan lapsen hoito muuttuu kesken kuukauden kokopäiväiseksi tai päivittäin, muutetaan maksu heti tästä päivästä lukien. Vanhemmat ilmoittavat varhaiskasvatustyksikköön etukäteen lapsen läsnäolopäivät. Mikäli lapsi on ennalta varattuna läsnäolopäivänä poissa tai sairaana, näiltä päiviltä peritään maksu. Läsnäolopäivän veroisia ovat myös vanhempien vuosilomapäivät.

Vuorohoidolla tarkoitetaan vanhempien työstä johtuvaa klo 18 - 06 välistä varhaiskasvatuksen tarvetta sekä lauantai - ja sunnuntaina toteutettua varhaiskasvatusta.

Vuorohoidossa olevalla esiopetusikäisellä on oikeus osallistua maksuttomaan esiopetukseen 20 tuntia viikossa.

Vuorohoidossa oleva koululainen voi käyttää arkisin ja viikonloppuisin vain ilta- ja yöhoitoa.

Asiakasmaksun määräytyminen varattujen läsnäolopäivien/-tuntien mukaan:

Läsnäolopäivät / kk	Vuorohoidon tunnit / kk	Hoitomaksun suuruus kokoaikaisesta asiakasmaksusta
0 - 10	- 80	50 %
11 - 15	81 - 140	75 %
16 -	141 -	100 %

*)maksupäätöksessä maksun määräävä kerroin näkyy kuukausimaksun vähennysprosenttina (-50%, -25%)

Palvelusopimuksen mukainen asiakasmaksu määritellään seuraavalla kaavalla

$$\frac{\text{kuukausimaksu} \times \text{maksukerroin}}{\text{toimintapäivät} \times 20}$$

Jos perheellä on maksuvaikeuksia, tulee perheen ottaa yhteyttä asiakaslaskutukseen ja sopia maksujärjestelystä ennen laskun eräpäivää.

Maksamattomat asiakasmaksut ovat ulosottokelpoisia. Viivästyskorko on korkolain mukainen vuotuinen viivästyskorko lisättyinä perintäkuluilla.

Asiakasmaksu voidaan jättää perimättä tai sitä voidaan alentaa siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa perheen toimeentulon edellytyksiä, lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteutumista tai jos siihen on syytä huollolliset näkökohdat huomioiden.

- 3.4. Poissaolojen vaikutus asiakasmaksuun
Läsnäolopäiviksi luetaan myös lapsen sairaus- ja poissaolopäivät. Kiinteästä kuukausimaksusta poiketaan ainoastaan seuraavissa tapauksissa

- Kun lapsi on sairauden johdosta poissa vähintään 11 toimintapäivää kalenterikuukauden aikana, peritään maksuna puolet kuukausimaksun määrästä.
- Kun lapsi on sairauden johdosta poissa kaikki kalenterikuukauden toimintapäivät, ei maksua tältä kuukaudesta peritä lainkaan. Lääkäri- tai terveydenhoitajan todistus on toimitettava.
- Kun lapsi on muun kuin sairauden johdosta poissa kaikki kalenterikuukauden toimintapäivät, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta.
- Hoitajan tai lapsen kotona järjestettävästä perhepäivähoidosta, jos lapsi ei tarvitse varahoitoa hoitajansa poissaolon aikana. Suhteutetussa asiakasmaksussa päivät hyvitetään vain siltä osin, kun sovittuja hoitopäiviä jää käyttämättä.
- Kun lapsi on kotona isyysrahakaudella. Isyysrahakauden aikana ei ole oikeutta varhaiskasvatukseen, mutta oikeus samaan varhaiskasvatuspaikkaan säilyy. Isyysrahajaksosta johtuvasta poissaolosta on ilmoitettava varhaiskasvatuspaikkaan viimeistään kaksi viikkoa ennen sen suunniteltua aloittamispäivää.

3.5. Kesäkeskeytys

Perusopetuksen kesäloma-aikaan ajoittuvista ennalta määräaikaan mennessä ilmoitetuista poissaoloista hyvitetään kokonaiset kalenteriviikot seuraavasti

- poissaolo on yhtäjaksoista ja jatkuu koko heinäkuun ajan
- suhteutetussa maksussa (varatut läsnäolopäivät) olevan lapsen asiakasmaksu hyvitetään suhteessa lapsen sovittuun läsnäoloaikaan
- Jos lapsen huoltajat varaavat lapselle varhaiskasvatuspaikan lomansa ajaksi eivätkä peruuta sitä, peritään peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta puolet tämän lain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta. Vaikka perheen tulot olisivat niin pienet, ettei lapselle ole määrättyä kuukausimaksua, peritään puolet tämän lain 7§:n mukaisesta pienimmästä maksusta.

4. Tilapäisesti annettava varhaiskasvatus

Varhaiskasvatusta voidaan antaa tilapäisesti (1-10 päivää kuukaudessa), jolloin maksuna peritään 24,00 euroa/ pv kokoaikaisesta varhaiskasvatuksesta, 12,00 euroa/ pv osa-aikaisesta varhaiskasvatuksesta ja vuorohoidosta 36,00 euroa/ vuorokausi vanhempien tuloista riippumatta, varhaiskasvatuspäätöstä ei tehdä.

5. Asiakassuhteen irtisanominen

Asiakassuhteen irtisanomiselle annetaan kahden viikon ohjeellinen irtisanomisaika. Kunnan taholta irtisanomista ei voida suorittaa.